

PROGRAMA D'IMPLANTACIÓ DE BONES PRÀCTIQUES EN CURES EN CENTRES COMPROMESOS AMB L'EXCEL·LÈNCIA EN CURES® CONVOCATÒRIA BPSO HOST ILLES BALEARS

El Servei de Salut de les Illes Balears en col·laboració amb la Unitat de Recerca en Cures de Salut (Investén-isciiiii) i el Centre espanyol per a les cures de salut basades en l'evidència: un Centre d'Excel·lència de l'Institut Joanna Briggs, i aquests dos últims designats com BPSO Host Espanya* per l'Associació d'Infermeres d'Ontàrio (RNAO), convoca a aquelles institucions sanitàries de les Illes Balears interessades a ser candidates a Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures® (CCEC®), per a la implantació, avaluació i difusió de Guies de Bones Pràctiques (GBP).

*En aquest document es denomina d'ara endavant Centre Coordinador o BPSO Host Espanya a la Unitat de Recerca en Cures de Salut (Investén-isciiiii) i el Centre espanyol per a les cures de salut basades en l'evidència: un Centre d'Excel·lència de l'Institut Joanna Briggs quan actuen conjuntament per a aquest Programa.

Antecedents

El Programa d'Implantació de Bones Pràctiques en Cures sorgeix a Espanya de l'acord entre tres institucions compromeses amb la Pràctica Basada en l'Evidència: la Unitat de Recerca en Cures de Salut (Investén-isciiiii), la missió de la qual consisteix a desenvolupar una estratègia per fomentar i coordinar la recerca traslacional i multidisciplinària en cures, potenciant la seva integració en la pràctica clínica diària; el Centre espanyol per a les cures de salut basades en l'evidència: un Centre d'Excel·lència de l'Institut Joanna Briggs, que el seu objectiu és facilitar que la presa de decisions relatives a la salut de la població es realitzi aplicant la metodologia de les cures de salut basades en l'evidència; i l'Associació d'Infermeres d'Ontàrio (RNAO), que té entre els seus objectius desenvolupar la pràctica de la infermeria basada en el coneixement, fomentar la qualitat de la vida laboral i promoure l'excel·lència dels professionals.

El Programa de Guies de Bones Pràctiques (GBP) de RNAO, es va iniciar el novembre de 1999 i, fins avui, ha desenvolupat guies clíniques, guies d'entorns laborals saludables, una eina d'ajuda a la implantació en entorns clínics i nombrosos recursos de formació i d'implantació.

El programa "Best Practice Spotlight Organizations" (BPSO®) de RNAO es va dissenyar per recolzar la implantació de les GBP en les institucions sanitàries. Es va iniciar en 2003, convocant a centres interessats a implantar els seus GBP per un període de tres anys, que finalitzen amb l'obtenció d'una acreditació com BPSO®. Des de llavors es mantenen les convocatòries cada tres anys amb un procés de concurrència competitiva.

Aquesta iniciativa de RNAO s'ha adoptat a diversos països, com Austràlia, Xile, Colòmbia, Estats Units i Espanya, creant-se una xarxa internacional de Centres BPSO®, que a Espanya s'ha denominat Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures® (CCEC®).

Els objectius de la iniciativa internacional són:

1. Establir relacions dinàmiques i sostenibles entre grups centrats a produir un impacte sobre la cura del pacient, mitjançant el suport a la pràctica de la infermeria basada en el coneixement;
2. Desenvolupar estratègies creatives per implantar amb èxit guies de bones pràctiques en infermeria a nivell individual i institucional;
3. Establir i utilitzar enfocaments efectius per avaluar activitats d'implantació, utilitzant indicadors d'estructura, procés i resultats; i
4. Identificar estratègies efectives per difondre la implantació de les *GBP i els seus resultats en el sistema sanitari.

A Espanya, després de l'acord entre el Centre Coordinador i RNAO, s'inicia en 2010 el programa de Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures® (CCEC®), sota el model BPSO Host-Espanya. La primera etapa va consistir en la traducció a l'espanyol de les GBP RNAO. Posteriorment, es va convocar en 2011 a centres interessats a implantar aquestes guies seguint el model del programa de RNAO. Amb els centres seleccionats en aquesta primera convocatòria es va constituir la primera cohort (2012-2014) de candidats a CCEC®. En 2014 es va realitzar la segona convocatòria, constituint-se la segona cohort (2015-2017) de candidats a CCEC®. En 2017 es va realitzar la tercera convocatòria, constituint-se la tercera cohort (2018-2020) de candidats a CCEC®.

En 2018, RNAO i el Centre Coordinador acorden l'expansió del model *BPSO *Host en les Comunitats Autònomes, denominant-se BPSO Host regional o Centres Coordinadors autonòmics, pel qual es constitueix el BPSO Espanya/Illes Balears, per desenvolupar el programa de Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures® (CCEC®) en la comunitat autònoma de les Illes Balears, que serà coordinat pel Servei de Salut de les Illes Balears.

1. Objectiu de la convocatòria

Convocar el procés selectiu de candidats a Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures® BPSO Espanya/Illes Balears, 2019-2021.

Les organitzacions seleccionades es denominaran candidates a Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures® (CCEC®). Com a candidates a CCEC®, les institucions contribuiran de manera significativa a una millor comprensió del procés d'implantació de bones pràctiques i a l'avaluació del seu impacte en els resultats del pacient, en els professionals i en el sistema sanitari. Les organitzacions candidates a CCEC® treballaran conjuntament amb els responsables del programa en el Servei de Salut, aportant ambdues parts els seus recursos a la iniciativa.

2. Qui pot ser candidat a CCEC®

Centres assistencials públics del Sistema Nacional de Salut, situats en la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, interessats a implantar Guies de Bones Pràctiques de RNAO.

En posteriors convocatòries, el programa estarà obert a un altre tipus de centres públics, sempre que concorrin en col·laboració amb un centre assistencial del Sistema de Salut esmentat en el punt anterior.

3. Compromisos dels Candidats a *CCEC® i del Host Illes Balears coordinat pel Servei de Salut

Els candidats a CCEC® es comprometen, com a mínim, a:

1. Mantenir un acord de 3 anys amb el Host regional, a través dels responsables autonòmics del programa (vegeu apartat 5).
2. Contribuir amb els recursos existents en la seva institució per dur a terme la iniciativa

Implantació de GBP:

3. Implantar 3 Guies de Bones Pràctiques en Infermeria de RNAO (<http://www.evidenciaencuidados.es/es/index.php/guias>). Es recomana que, almenys una d'elles, sigui d'aplicabilitat en tota la institució durant el període de candidatura. El nombre i temàtica de les guies proposades per les institucions per a la seva implantació dependrà de les seves necessitats, capacitat, limitacions del servei i seguretat del pacient. Es recomana igualment, que almenys una de les guies estigui relacionada amb les línies estratègiques del Servei de Salut de les Illes Balears. En el cas de centres hospitalaris, es recomana la inclusió de la GBP "Valoració i selecció de dispositius d'accés vascular".
4. Designar un Líder de Projecte per coordinar les activitats d'implantació i avaluació durant el període de candidatura, i que serà responsable de la coordinació i comunicació entre la Institució candidata a CCEC® i els responsables autonòmics del programa en el Servei de Salut de les Illes Balears.
5. Demostrar que el líder del projecte té relació contractual amb la institució sol·licitant durant, almenys, la totalitat del primer any de durada del projecte.
6. Facilitar que el Líder del Projecte, juntament amb una altra persona que vagi a tenir una participació activa en el projecte, realitzin la formació específica que imparteix el *Host regional per iniciar la implantació, i formin a la resta de l'equip d'implantació en la mateixa institució.
7. Establir un comitè responsable de la iniciativa CCEC® dins de l'organització de la institució candidata.
8. Involucrar a una massa crítica d'infermeres clau i altres professionals que participin activament en el procés d'implantació, durant els 3 anys de candidatura. La intenció és capacitar a una cohort d'infermeres (almenys al 15% del personal d'infermeria de la plantilla) i altres professionals perquè puguin donar suport a la implantació i avaluació de GBP.
9. Generar una xarxa de parts interessades involucrades en la implantació per capacitar i compartir experiències del procés d'implantació.
10. Realitzar sessions d'intercanvi de coneixement, monitoratge, planificació i avaluació amb el Host regional amb regularitat, de forma mensual en línia i almenys una vegada a l'any de forma presencial en la institució candidata a CCEC®.
11. Coordinar-se amb el Host regional durant el període de candidatura.

Avaluació i Recerca:

1. Facilitar l'avaluació de la implantació de GBP, recollint i enviant dades del procés de cures, els resultats clínics dels pacients i l'estructura en relació a les *GBP seleccionades per ser implantades, a través de la plataforma CarEVID+ (Care Evaluation Indicators) quan es tracti dels indicadors internacionals o nacionals dels *CCEC/*BPSO, o en documents específics quan es tracti dels indicadors propis del candidat.
2. Realitzar una avaluació basal dels indicadors a mesurar en la implantació de les GBP i avaluacions mensuals dels mateixos durant els tres anys del projecte.
3. Participar en qualsevol procés de recollida d'informació que tingui el propòsit d'avaluar al CCEC®, durant i posteriorment a la candidatura.
4. Lliurar memòries periòdiques (quadrimestral) i proporcionar als responsables del Host regional, si ho sol·liciten, accés als informes, resums i anàlisis de les dades recollides per la Institució, en el curs de l'avaluació de les Guies de Bones Pràctiques.
5. Facilitar la participació en projectes de recerca relacionats amb la utilització del coneixement, adequació de les polítiques de la institució i els resultats, tant clínics i econòmics, com a organitzatius.

Difusió:

6. Compartir els coneixements, els materials desenvolupats i els assoliments aconseguits amb els professionals de les cures de salut i altres parts interessades, utilitzant tots els canals de difusió disponibles, especialment aquells de la institució candidata.
7. Promoure la participació en esdeveniments científics i la publicació en revistes de referència (almenys un treball presentat en un congrés internacional i un article científic en 3 anys).

Sostenibilitat:

En finalitzar els 3 anys de la candidatura a CCEC®, i assumint que s'han complert tots els objectius, el candidat aconseguirà l'estatus de CCEC®.

Com CCEC® i per mantenir aquest estatus, renovable cada 2 anys, les institucions han de desenvolupar un pla adequat per mantenir i expandir la implantació de les guies, que inclogui la realització de, almenys, una de les següents accions:

- Expandir la implantació de, almenys, una de les GBP en tota la institució.
- Iniciar la implantació d'una GBP nova.
- Actuar com a mentors d'altres centres, en l'àmbit territorial del Host regional, en la implantació de guies.

El Host regional Illes Balears es compromet, almenys, a:

1. Proporcionar accés a les Institucions candidates a CCEC® a les guies de bones pràctiques de RNAO, publicades i en format electrònic. Per a l'inici de la implantació en 2019 les guies seleccionades estaran en espanyol.
2. Proporcionar orientació i recolzar a la Institució candidata en el desenvolupament del Programa d'Implantació de Guies de Bones Pràctiques i la iniciativa CCEC®, mitjançant un monitoratge i seguiment continu.
3. Proporcionar assessoria sobre implantació i utilització de GBP.

4. Organitzar i impartir la formació inicial en metodologia d'implantació, seguint les pautes de RNAO, destinada, almenys, al capdavanter de projecte i una segona persona designada.
5. Assignar una persona de contacte a les institucions candidates durant tot el Projecte.
6. Realitzar reunions en línia amb periodicitat mensual i, almenys, una reunió presencial a l'any amb cada institució candidata, per revisar els seus informes, monitoritzar el seu progrés i fer recomanacions.
7. Proporcionar oportunitats a les institucions candidates perquè participin en activitats de difusió de la implantació de les GBP.
8. Facilitar l'establiment i desenvolupament d'una xarxa d'institucions candidates a CCEC®, amb el propòsit de transferir i intercanviar coneixement.
9. Identificar i dirigir oportunitats de recerca adequades a les institucions candidates.

4. Criteris i procés d'Avaluació de les Sol·licituds

El Comitè Avaluator estarà format per representants de Host regionals externs a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, Host Espanya i CCEC® que han obtingut la seva designació.

Les sol·licituds que compleixin els requisits de la convocatòria s'avaluaran en concurrència competitiva, segons els següents criteris:

a. Avaluació científica:

Projecte global d'implantació en la institució: 60%

Abast del projecte: 25%

Experiència prèvia en implantació: 10%

Capacitat per complir els requisits: 25%

Procés d'implantació de les guies: 40%

Procés d'implantació: 30%

Experiència de l'equip: 10%

L'avaluació es realitzarà per dos avaluadors, de forma independent i anònima entre si, sobre 100 punts. En cas de discrepància (una diferència major de 20 punts entre els dos avaluadors) i sempre que almenys un dels avaluadors hagi assignat més de 60 punts, intervindrà un tercer avaluador.

La puntuació global serà la mitjana de la puntuació assignada pels dos avaluadors; en cas de discrepàncies la mitjana s'obtindrà entre els dos valors menys discrepants.

Els resultats del conjunt de propostes es classificaran en 5 quartils: 0-20 Deficient; >20-40 Regular; >40-60 bé; >60-80 molt bo; >80 Excel·lent. Aquells classificats en el 4^t i 5^è quartil (>60 punts) passen a l'avaluació estratègica.

b. Avaluació estratègica:

S'avaluarà la viabilitat, l'abast i la sostenibilitat de la proposta global, la viabilitat i l'abast de cadascuna de les guies, i la correspondència i aproximació a les línies estratègiques de la

Comunitat Autònoma, amb l'objectiu últim d'aconseguir una cultura de cures basades en l'evidència en la institució candidata.

L'avaluació es realitzarà per 1 avaluador, cec respecte als qui són els candidats, sobre 60 punts.

S'avaluarà la viabilitat i l'abast per complir l'objectiu de crear una xarxa regional de Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures®, i la seva contribució a la xarxa nacional de Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures®, sobre 40 punts.

L'avaluació es realitzarà per dos avaluadors independents entre si. Les discrepàncies es resoldran per consens.

c. Puntuació global:

La puntuació global es calcularà sumant el total de puntuacions dels 3 passos descrits prèviament.

En cas d'igualtat de punts, tindran prioritat els candidats que hagin triat guies prioritzades en els plans estratègics de la Comunitat Autònoma. En el cas de centres hospitalaris, la inclusió de la GBP "**Valoració i selecció de dispositius d'accés vascular**" s'usarà també com a criteri de desempat.

5. Signatura de l'Acord entre el Candidat a Centre Compromès amb l'Excel·lència en Cures® i el Servei de Salut de les Illes Balears

Les institucions seleccionades després de l'avaluació signaran un Acord amb el Servei de Salut de les Illes Balears en el termini de 30 dies naturals des que es rep la notificació d'haver estat seleccionat com a candidat a CCEC®.

El Servei de Salut de les Illes Balears es reserva el dret de no signar l'Acord en el cas que existeixin discrepàncies que posin en compromís els termes d'aquest.

PROCÉS DE LA SOL·LICITUD

1. Enviar la Declaració d'Interès, per correu electrònic a bpsobalears@ibsalut.es, des de l'endemà a la publicació de la convocatòria fins al 16 de juliol de 2018 (tots dos inclosos). S'utilitzaran les opcions d'enviament amb confirmació de recepció i confirmació de lectura. L'arxiu es denominarà "**Declaració d'interès_Nom de la institució**", i ha de contenir la informació completa relativa a la institució i als membres de l'equip d'implantació. El formulari ha d'estar signat, preferiblement amb signatura electrònica. Davant la falta de disponibilitat de signatura electrònica s'enviarà el document amb signatura original, per correu postal, estant la data de l'enviament dins del termini d'enviament de la documentació. Els formularis enviats fora de termini seran exclosos del procés.

2. Enviar la documentació de la institució, per correu electrònic a bpsobalears@ibsalut.es des del 23 de juliol fins a l'1 d'octubre de 2018 (tots dos inclosos):

2.1. Formulari de Sol·licitud: original segellat i signat per el/la Director/a d'Infermeria de la institució, per el/la Gerent/a de la institució i per la persona responsable (líder) del projecte d'implantació.

2.2. Cartes de suport de la institució originals segellades i signades. Ha d'incloure les cartes de suport de les següents persones:

- Director/a d'Infermeria
- Gerent/a de la Institució

Tant el formulari de sol·licitud com les cartes de suport hauran d'enviar-se a bpsobalears@ibsalut.es i a més presentar-se amb la signatura original electrònica, dins del termini d'enviament de la documentació. S'utilitzaran les opcions d'enviament amb confirmació de recepció i confirmació de lectura.

L'adreça de correu postal a la qual hauran de dirigir-se és:

Coordinació programa BPSO Illes Balears
Subdirecció de cures i atenció a l'usuari.
Servei de Salut dels Illes Balears.
Carrer de la Reina Esclaramunda, 9
07003. Palma (Illes *Balears)

L'absència del formulari de sol·licitud i les cartes de suport amb signatura original i dins del termini de la convocatòria suposa l'exclusió del projecte del procés d'avaluació.

2.3. Projecte global d'implantació en la institució.

S'enviaran dos arxius a partir del formulari de projecte global:

- El primer, es denominarà "**Projecte global_Nom de la institució**", i ha de contenir la informació completa relativa a la institució i als membres de l'equip d'implantació.
- El segon, es denominarà "**Projecte global_Avaluació**", i no ha de contenir cap informació que permeti identificar ni a la institució ni als membres de l'equip d'implantació.

La inclusió d'informació que permeti la identificació del centre o dels integrants de l'equip d'implantació en el formulari "**Projecte global_Avaluació**" suposa l'exclusió del projecte del procés d'avaluació.

2.4. Implantació de les guies seleccionades (emplenar un per cada guia a implantar).

S'enviaran tants arxius com a guies es van a implantar, en dues modalitats:

- En la primera modalitat, es denominaran "**Implantació guia_nombre_Nom institució**". El formulari per a cadascuna de les guies rebrà un nombre, en ordre correlatiu. Han de contenir la informació completa relativa a la institució i als membres de l'equip d'implantació.
- En la segona modalitat, es denominaran "**Implantació guia_nombre_Avaluació**". El formulari per a cadascuna de les guies rebrà un nombre, en ordre correlatiu. No han de contenir cap informació que permeti identificar ni a la institució ni als membres de l'equip d'implantació.

La inclusió d'informació que permeti la identificació del centre o dels integrants de l'equip d'implantació en els formularis "Implantació guia_nombre_Avaluació" suposa l'exclusió del projecte del procés d'avaluació.

2.5. Currículum normalitzat.

S'inclourà el CV normalitzat del Líder del Projecte, dels membres de l'equip coordinador de la implantació i del responsable de cadascuna de les guies. Cadascun dels CV s'anomenarà "**CV_nom_linatges**".

L'adreça de correu electrònic des de la que s'envia la documentació és la de la persona que assumeix el lideratge del projecte.

L'absència de documentació completa i dins del termini de la convocatòria suposa l'exclusió del projecte de l'avaluació.

1. El Servei de Salut de les Illes Balears no es fa responsable de les sol·licituds que:
 - No compleixin els requisits establerts a la convocatòria.
 - Arribin a qualsevol altre adreça que no sigui l'esmentada a l'apartat 2.
 - S'hagin enviat fora del termini establert.
 - Arribin incompletes.
 - No respectin el format i espais assignats en els formularis de convocatòria.
2. El Servei de Salut de les Illes Balears es reserva el dret de cancel·lar, modificar i reiniciar aquesta convocatòria si es creu adient.
3. Tota la informació relativa a la convocatòria es publicarà a la pàgina web del Servei de Salut de les Illes Balears (www.ibsalut.es). És responsabilitat de la institució candidata consultar la informació.
4. Les sol·licituds seran avaluades per un Comitè Avaluador constituït per membres de Host regionals externs al Servei de Salut de les Illes Balears, membres del centre coordinador o Host Espanya i CCEC® que ja han obtingut la seva designació. El Comitè Avaluador podrà desestimar qualsevol sol·licitud que no s'ajusti a les normes de la convocatòria.
5. La sol·licitud i la documentació que l'acompanya passaran a ser propietat del HOST Regional que coordina, i no es tornarà. Tota la informació proporcionada per la institució sol·licitant es tractarà de manera confidencial i no es compartirà amb terceres parts, excepte amb el Comitè Avaluador, sense el consentiment previ per escrit de la Institució sol·licitant.

Per a garantir que els projectes es puguin avaluar de forma cega per revisors externs a la comunitat autònoma, la documentació s'ha de presentar en castellà

Qualsevol dubte sobre la convocatòria es pot consultar al correu bpsobalears@ibsalut.es o al document de preguntes freqüents que trobareu a l'àrea de professionals de la pàgina web del Servei de Salut www.ibsalut.es